

UVOD

Za političko tržište jedna od karakteristika je da postoje određene granice u svakoj državi. U Bosni i Hercegovini postoje entiteske i kantonalne granice, kao i određene procedure koje se moraju poštovati pri održavanju političkih izbora. Na političkom polju građani imaju pravo glasanja za koga oni žele. Stav građana na političkom nivou naše zemlje je glavni predmet istraživanja tržišta s tim da na osnovu njihovog izbora i predviđanja ponašanja u budućnosti političke partije planiraju svoje ciljeve sa svrhom predstavljanja vlastitog političkog programa. Istraživanje ovakvog tržišta predstavlja početak za sve radnje kojima se želi reklamirati određeni politički proizvod, te time postignut krajnji rezultat.

Svijest o predodređenosti evropskog prostora za povezivanje u jednu organizacionu cjelinu stara je preko dva milenijuma. Evropska unija je tokom svoje istorije imala šest krugova proširenja. Svako proširenje je uticalo na razvoj prava Evropske unije i zahtijevalo je prilagođavanje zemalja koje pristupaju ovoj supranacionalnoj organizaciji. Ti procesi su podrazumijevali određene instrumente i institucionalne strukture u cilju uspješnog ostvarivanja svakog kruga proširenja.

Kuda ide Evropska unija koja predstavlja ekonomskog giganta i istovremeno političkog "patuljka", kako to često opisuju u teoriji političkih integracija, jedno je od ključnih pitanja današnjice, posebno imajući u vidu da je širenje članstva Evropske unije nezaustavljiv proces, koji je istovremeno praćen produblјivanjem interne integracije. Svjedoci smo danas svojevrstne pravne i institucionalne krize Evropske unije. Svakako da je to posljedica ubrzanog ritma širenja članstva Evropske unije, koja danas broji 28 članica, različite ekonomske moći i pravnih sistema, posebno imajući u vidu nove zemlje članice. Evropska unija počiva na zajedničkim interesima, institucijama i aktima država članica, kao što su:

- jedinstvena valuta,
- zajednička odbrambena politika,
- saradnja u svim oblastima života i rada,
- obezbjeđena Ugovorom o Evropskoj uniji i drugim propisima Unije.

Uticaj Evropske unije na svjetska pitanja svakim danom postaje sve veći. Proces integracije, uvođenje evra i progresivan razvoj zajedničke vanjske i bezbjednosne politike daju Evropskoj uniji politički i diplomatski status koji odgovara njenoj nesumnjivoj ekonomskoj snazi. Unija ima čitav

niz strateških spoljnopolitičkih ciljeva. Prvi je uspostavljanje stabilne Evrope čiji će glas u svijetu imati veću težinu.

Nedavni ratovi u Bosni i Hercegovini, i na Kosovu, kao i krvave borbe u Čečeniji, pokazuju nam od kolikog je značaja da se širom Evrope obezbijedi mir, demokratija i poštovanje ljudskih prava.

Evropska unija je kao najveći trgovinski partner u svijetu, odlučna da obezbijedi svoju konkurentnost na međunarodnom nivou i da istovremeno unaprijeđuje globalnu razmjenu kroz dalju liberalizaciju pravila trgovine u svijetu. To je proces koji će, po njenom uvjerenju, posebno koristiti zemljama u razvoju. Više nego ikad, Uniji je potrebna pravna i politička konzistentnost, ali i dalje ekonomsko snalaženje u oštroj međunarodnoj ekonomskoj trgovinskoj borbi sa SAD, Japanom, Kanadom, Kinom i ostalim konkurentima. Sve do nedavno vanjske aktivnosti Unije, činile su tri osnovne komponente:

- trgovinska politika,
- pomoć u razvoju, i
- politička dimenzija.

Ova tri segmenta, koja su prethodno navedena, dala su Uniji značajne instrumente za vođenje razložne vanjske politike u diplomatskoj, ekonomskoj i trgovinskoj sferi.

Sa napredovanjem političke svjesnosti, između dva svjetska rata koja su donijela ogromnu štetu u međunarodnim odnosima, dolazi do ozbiljnijeg stava za stvaranje ujedinjene Evrope, tj. današnje Evropske unije. Evropska unija sa postepenom izgradnjom i realizacijom koncepta Evropske odbrambeno bezbjednosne politike sve više razvija aktivnosti u pravcu preuzimanja primarne odgovornosti za bezbjednost na teritoriji Evrope. Integrisanje evropskih država predstavlja radnju koja je spora i komplikovana, ali uprkos svemu iz godine u godinu sve se usavršava, pa tako i ovaj proces.